

Περαιτέρω δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ ὁ βαθμὸς τῆς ἀλέσεως, καὶ μάλιστα σημαντικώτατα· ἀλλὰ περὶ τούτου πραγματεύεται αὐτὸς ὁ Pelshenke.

Ἐν συμπεράσματι, ἡ μέθοδος εἶναι χρήσιμος προκειμένου περὶ τῆς κατατάξεως τῶν σίτων. Δὲν ἰσχυρίζομεθα βεβαίως ὅτι δύναται νὰ ἀντικαταστήσῃ τὴν συστηματικὴν ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ ἐξέτασιν. Ἄλλ' ὅταν αὕτη διὰ διαφόρους λόγους δὲν εἶναι ἐφικτή, ὡς συμβαίνει π.χ. παρ' ἡμῖν κατὰ τὴν συγκέντρωσιν τοῦ σίτου, ἡ κατὰ Pelshenke ἐξέτασις, τηρουμένων τῶν συνθηκῶν, ἄς ἀνέφερον, εἶναι ἡ δικαιότερα.

ZUSAMMENFASSUNG

Einen grossen Einfluss auf die Backfähigkeit von Weizenmehlen üben die Klebereigenschaften. Die Untersuchung des Klebers spielt deswegen eine grosse Rolle bei der Beurteilung der Qualität der verschiedenen Weizensorten.

Die Ergebnisse der Pelshenke'schen Schrotgärmethode, vom Vf. mit den des Extensimeters Chopin verglichen, sind zufriedenstellend. Französische Weizen mittlerer Qualität zeigen Testzahlen zwischen 20-30, solche guter 30-45. In seltenen Fällen sind Testzahlen über 45 beobachtet worden. Weizen mit Testzahlen unter 20 sind als solche schlechter Qualität zu bezeichnen. Die Testzahlen nordafrikanischer Weizen liegen zwischen 80-120.

Vf. legt die Bedingungen einer guten Arbeitsmethode fest und hebt die Wichtigkeit der Wassertemperatur während der Teigbereitung besonders hervor. Je tiefer dieselbe liegt, umsomehr wird der Anfang der Gärung verzogen, wobei erheblich höhere Testzahlen gefunden werden können. Die von Pelshenke festgelegte Temperatur von 18° muss dementsprechend bei allen Versuchen konstant gehalten werden.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

PELSHENKE P.—Archiv f. Pflanzenbau 5, 1930.—Mühlenlaboratorium 5, 1931.—1, 1934.—
Zeitschrift f. das ges. Getreide-, Mühlen- und Bäckereiwesen 3, 1935.

EDEL P.—Die Mühle 5, 1934.

NURET-OUGRIMOFF.—Les qualités plastiques des pâtes. Paris, 1934.

BARBADE—PISANI—DUVAL.—Contribution à l'étude de la qualité des blés et farines,
Paris, 1935.

Διάφορα ἄλλα ἄρθρα ἐν εἰδικοῖς περιοδικοῖς.

ΑΜΠΕΛΟΓΡΑΦΙΑ.—Ἡ Ἀγριοσουλτανίνα ὡς σταφυλὴ ἐξαγωγῆς*, ἐπὶ Βασ.
Λογοθέτου. Ἀνεκοινώθη ὑπὸ κ. Γ. Κυριακοῦ.

Εἰς τοὺς ἀμπελῶνας Σουλτανίνας τῆς Ἀνατολικῆς Κρήτης, ὡς καὶ τοὺς τῆς Πελοποννήσου, ἀπαντᾷται εἰς πολὺ μικρὸν ἀριθμὸν πρέμων διαφορά τις ὀνομαζομένη «Ἀγριοσουλτανίνα» ἢ ὑπὸ τινων καὶ «Ἀρσενικὴ Σουλτανίνα».

* B. LOGOTHÉTIS.—Le sultanieh mâle comme raisin de table d'exportation.

Ἡ διαφορὰ αὕτη ἔχει τοὺς κάτωθι ἀμπελογραφικοὺς χαρακτηῆρας: Κορμὸς ἰσχυρός. Βραχίονες ἰσχυροί. Κλάδοι χονδροί, εὐθεῖς, λίαν ἐπιμήκεις, ἰσχυροί, καστανόχροοι, γραμμωτοί, μὲ μεσογονάτια διαστήματα μέσου μεγέθους (μήκους 10-15 ἑκατοστομέτρων). Ποῶδεις βλαστοὶ χρώματος κιτρινοπρασίνου, ἐλαφρῶς ἐρυθρωποὶ εἰς τὸ ὕψος τῶν κόμβων. Νέοι βλαστοὶ χρώματος ἐρυθροπρασίνου.

Φύλλα μεγάλα, ὀλόκληρα ἢ τριλόβα, λεῖα ἐπὶ τῶν δύο ὄψεων. Ἐλασμα παχύτερον τοῦ τῆς ἀγιγάρτου σουλτανίνας. Ὀδόντες ἀμβλεῖς ὀλίγον προεξέχοντες. Μισχικὸς κόλπος κλειστός. Μίσχος μακρὸς χρώματος κιτρινοπρασίνου εἰς τὸ μέσον, ἐρυθρωπὸς εἰς τὰ ἄκρα.

Βότρες μεγάλοι, ἀπλοῖ, κυλινδροκωνικοὶ καὶ ἐνίοτε κυλινδρικοί, μήκους 20-28 ἐκ., πλάτους 12-17 ἐκ., κανονικῶς ἐσχηματισμένοι. Ποδίσκοι μέσου μήκους ἢ καὶ ἐπιμήκεις, σχετικῶς χονδροί, πρασινωποί, μὲ ράγας μᾶλλον χαλαράς.

Ράγες ἑλλειπτικαί, ἐλαφρῶς κούρουοι, μήκους 20-25 χιλ. καὶ πλάτους 18-24 χιλ., ἐπαρκῶς ἀραιαί. Ἐπιδερμὶς διαφανής, λεπτή ἢ ὀλίγον χονδρή, ἀνθεκτικὴ, χρώματος χρυσοκιτρίνου. Σάρξ τραγανή, γλυκεῖα, ἀρωματώδης, Γίγαρτα συνήθως ἐν καὶ σπανιώτερον δύο, ἐπιμήκη, μᾶλλον πεπιεσμένα, πλήρη λευκώματος, μήκους 7-8 χιλ., πλάτους 4-5 χιλ., πάχους 3 χιλ., ράμφος χονδρὸν μήκους 2-2½ χιλ. Ράχης καταφανής, φέρουσα ἐπιμήκη κοιλότητα. Ραφή καταφανής. Αἱ μικρότεροι ράγες δὲν φέρουσι γίγαρτα.

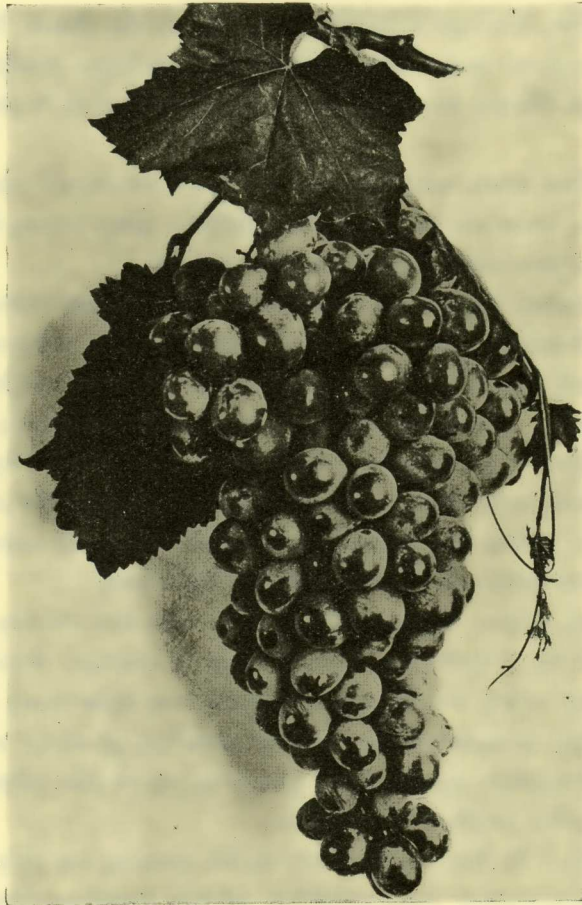
Ὡριμάζει 4-6 ἡμέρας πρὸ τῆς ἀγιγάρτου σουλτανίνας καὶ καρποφορεῖ εἰς τὸν τρίτον καὶ τέταρτον ὀφθαλμόν. Κλάδευμα εἰς 4-6 ὀφθαλμούς.

Ἡ προσεκτικὴ μελέτη τῆς διαφορᾶς πείθει ὅτι αὕτη εἶναι πολῦτιμος καὶ δύναται ν' ἀποδώσῃ πολλὰ ὡς ἐπιτραπέζιος σταφυλὴ παρὰ τὸ κακὸν ὄνομά της. Διότι οἱ παραγόμενοι βότρες καλῶς ἀνεπτυγμένοι, ἂν καὶ εἰς τινὰς περιπτώσεις ὀλίγον σφικτοί, φέρουσι ράγας καλῶς ἐσχηματισμένας, μεγάλου μεγέθους, μὲ σάρκα σκληράν, φλοιδὸν λίαν ἀνθεκτικὸν θαυμασίου χρυσοκιτρίνου χρώματος καὶ τὸ λίαν ἐνδιαφέρον διὰ μίαν ἐπιτραπέζιον σταφυλὴν συνήθως ἕνα γίγαρτον.

Ὁ καθηγητῆς κ. Β. Κριμπᾶς παραδέχεται ὅτι πρόγονος τῆς ἀγιγάρτου σουλτανίνας εἶναι ἡ ἀγριοσουλτανίνα δημιουργηθεῖσα κατόπιν ἀποτόμου βλαστικῆς μεταλλαγῆς. Τοῦτο ἐπιτρέπει νὰ ὑποθῆσωμεν ὅτι πρόκειται περὶ περιπτώσεως μεταλλαγῆς προοδευτικῆς ἢ μεταλλαγῆς παλινδρομικῆς.

Μελετῶντες τὴν ἀγριοσουλτανίνα ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν καταλήγομεν εἰς τὸ συμπέρασμα, σεβόμενοι τὴν γνώμην τοῦ καθηγητοῦ κ. Β. Κριμπᾶ, ὅτι ἡ δημιουργία τῆς ἀγιγάρτου σουλτανίνας ὀφείλεται εἰς παλινδρομικὴν μεταλλαγὴν. Καθότι ἡ ἀγριοσουλτανίνα εἶναι ἀφ' ἑαυτῆς μία διαφορὰ ἀμπέλου μεγάλης ἀξίας ὀλίγον ὅμως γνωστὴ λόγῳ τῆς ὑπάρξεως ἐλαχίστων πρέμων εἰς τοὺς ἀμπελῶνας καὶ τῆς συνηθείας τῶν ἀμπελοφυτῶν νὰ ἐμβολιάζωσι καὶ ταῦτα διὰ τῆς ἀγιγάρτου σουλτανίνας.

Οἱ βότρες τῆς ἀγριοσουλτανίνας καλῶς ἐσχηματισμένοι καὶ ἐπαρκῶς ἀραιοὶ οὐδὲν τὸ ἐλαττωματικὸν παρουσιάζουσιν καὶ ὅταν ἀκόμη διὰ διαφόρους λόγους σχηματίζονται ὀλίγον πυκνοὶ ἢ φέρουσι καὶ τινὰς ράγας μικρὰς ὡς αἱ τῆς ἀγιγάρτου. Διότι κατὰ τὰς δοκιμὰς, ἃς ἐξετελέσαμεν εἰς Ἡράκλειον (Κρήτης), ἡ μεθοδικὴ ἀραίωσις καὶ

Ἄγριοσουλτανίνα.

ἀφαίρεσις τῶν μικρῶν ραγῶν στοιχίζει ἐλάχιστα. Ἄλλωστε ἡ ἀραίωσις τῶν ραγῶν δὲν εἶναι ἀναγκαία ὅλα τὰ ἔτη διότι οἱ βότρες λόγῳ τῆς συνήθως παρατηρουμένης ἀνθοροίας σχηματίζονται ἐπαρκῶς ἀραιοί.

Αἱ ράγες μεγάλαι καὶ συνήθως καλῶς ἐσχηματισμέναι παρουσιάζουσιν ὅλα τὰ προσόντα μιᾶς ἐκλεκτῆς ἐπιτραπεζίου σταφυλῆς. Οὕτως εἶναι ἡ σὰρξ τραγανή, γλυκεῖα (ὀλιγώτερον τῆς ἀγιγάρτου), ἀρωματώδης, διατηροῦσα τὴν πυκνότητά της ἐπὶ μακρὸν

μετά τήν ἐκ τοῦ κλήματος ἀποκοπήν. Γίγαρτα συνήθως ἐν κατὰ ράγα καὶ σπανιώτερον δύο. Σπανιώτατα δὲ τρία. Μελετήσαντες χιλιάδας ραγῶν Ἀγριοσουλτανίνας καὶ Ροζακί εὗρομεν τὰς κάτωθι ὡς πρὸς τὰ γίγαρτα διαφορὰς.

Ποικιλία	Γίγαρτα			
	1	2	3	4
Ἀγριοσουλτανίνα	85 %	11,07 %	3,03 %	—
Ροζακί	24,63 %	38,46 %	32,30 %	4,61 %

Ἡ διαφορὰ ἐπὶ ἔλαττον τῆς Ἀγριοσουλτανίνας εἰς ἀριθμὸν γιγάρτων, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ἀνωτέρω πίνακος, εἶναι μεγάλη. Καὶ ἐπειδὴ τὸ ἰδανικὸν διὰ μίαν καλὴν ἐπιτραπέζιον σταφυλὴν θὰ ἦτο ἡ παντελής ἔλλειψις γιγάρτων, ἡ ἰδιότης αὕτη τῆς προσδίδει μεγάλην ἀξίαν.

Ἡ ἐπίδερμις χρώματος χρυσοκιτρίνου, λεπτή, διαφανῆς καὶ ἀνθεκτικὴ εἰς τὰς μεταφορὰς δὲν γίνεται διόλου αἰσθητὴ ὑπὸ τοῦ καταναλίσκοντος τὴν ἐκλεκτὴν ταύτην σταφυλὴν. Προσὸν τοῦτο διὰ μίαν ἐπιτραπέζιον σταφυλὴν ἐξαιρετικόν. Διότι ὁ τρώγων σταφυλὰς μὲ φλοιὸν χονδρὸν δυσκόλως καταστέλλει αἴσθημα δυσαρεσκείας, προερχόμενον ἐκ τῆς ἀπαντωμένης δυσκολίας εἰς τὴν μάσησιν καὶ κατάποσιν. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης ἡ ἀγριοσουλτανίνα ὑπερέχει τοῦ ροζακίου τῶν πλείστων περιφερειῶν διότι τοῦτο εἰς ταύτας παράγεται μὲ φλοιὸν χονδρὸν.

Αἱ δοκιμαί, ἃς ἐξετελέσαμεν διὰ τὴν μελέτην τῆς ἀντοχῆς τῆς ἀγριοσουλτανίνας εἰς τὰς μεταφορὰς, μᾶς ἐπιτρέπουν ν' ἀποφανθῶμεν ὅτι αὕτη παρουσιάζει ἐξαιρετικὰ προσόντα ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης. Διότι σταφυλαὶ κοπεῖσαι ἐκ τοῦ κλήματος τὴν 2^{αν} Αὐγούστου καὶ συσκευασθεῖσαι ἐν κιβωτιδίῳ τῶν πέντε χιλ. αὐθημερόν, διετηρήθησαν καλῶς εἰς μέρος καλῶς ἀεριζόμενον θερμοκρασίας 20°-22°K. μέχρι τῆς 9^{ης} ἰδίου, ἦτοι ἐπὶ ἐπτὰ ἡμέρας. Σταφυλαὶ κοπεῖσαι τὴν 3^{ην} Αὐγούστου καὶ τεθεῖσαι ἐν Ψυγείῳ ἐν κιβωτιδίῳ τῶν 5 χιλγρ. εἰς θερμοκρασίαν 10°-11°K. κατὰ τὴν ἐνάτην ἡμέραν ὅτε διεκόπη τὸ πείραμα ἦτοι τὴν 12^{ην} Αὐγούστου εὐρίσκοντο ἐν ἀρίστη καταστάσει χωρὶς νὰ χάσωσιν οὐδεμίαν ἐκ τῶν χαρακτηριστικῶν ἰδιοτήτων των. Τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν πυκνότητα τῆς σαρκὸς ἧτις δὲν διασπᾶται ὑγροποιουμένη κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διατηρήσεως τῶν σταφυλῶν καὶ τὴν μεγάλην σχετικῶς ἀντοχὴν τῆς ἐπίδερμίδος ἧτις καίτοι λεπτὴ καὶ διαφανῆς ἀνταποκρίνεται πλήρως πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις μακροῦ ταξειδίου καὶ μακρᾶς διατηρήσεως.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τ' ἀνωτέρω ὡς καὶ τὴν ἰδιότητα ταύτης νὰ ὀριμάζῃ 4-6 ἡμέρας πρὸ τῆς ἀγιγάρτου σουλτανίνας, καταλήγομεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι αὕτη δύναται ν' ἀποκτήσῃ μεγάλον ἐνδιαφέρον διὰ τὴν χώραν μας. Συμπληρωματικῶς ἀναφέρομεν ὅτι ἡ ἀγριοσουλτανίνα ἐπιτυγχάνει καλῶς εἰς τὰ ἀργιλλοασβεστώδη

εδάφη τοῦ Ἡρακλείου (Κρήτης). Δὲν ἐπιτυγχάνει καλῶς εἰς τὰ βαρέα ἀργιλλαμιώδη ἐδάφη ὡς τὰ τῆς Γαστούνης (Ἡλείας).

Ἡ ἀγριοσουλτανίνα καὶ ὡς σταφίς εἶναι πολὺ ἀνωτέρα κατὰ ποιότητα τῆς ἐκ Ροζακί τοιαύτης, λόγῳ τοῦ λεπτοῦ φλοιοῦ καὶ τοῦ ἐξ αὐτοῦ ἀποκτωμένου ὑπερόχου ζανθοῦ χρωματισμοῦ.

Ὁ κ. Alberto Pirovano ἐπιδιώξας τὴν δημιουργίαν ἀγιγάρτου διαφορᾶς ἐχούσης ράγας μεγαλυτέρας τῆς ἀγιγάρτου σουλτανίνας, παρήγαγε, διὰ τῆς διασταυρώσεως ταύτης μετὰ τῆς ποικιλίας Zibibbo, διαφορὰν ἐπωνομασθεῖσαν Sultana Moscata (Pirovano 75). Ἡ διαφορὰ αὕτη ὁμοιάζει πολὺ πρὸς τὴν ἀγριοσουλτανίναν διότι περιέχει, κατὰ τὰς πληροφορίας ἃς ἔχω, εἰς τὸ πλεῖστον τῶν ραγῶν ἓν γίγαρτον. Οὕτω, ὅτι ἐπέτυχεν ὁ κ. Α. Pirovano διὰ τῆς διασταυρώσεως, ὑπάρχει ἀπὸ πολλοῦ φυσικῶς ἐν Ἑλλάδι, ἀλλ' εἰς τόσον μικρὸν ἀριθμὸν, ὥστε νὰ τυγχάνῃ ἀγνωστον.

RÉSUMÉ

Le Sultanieh mâle ou Agriosultanina est un cepage presque inconnu, qu'au rencontre très rarement parmi les plantations de Sultanieh en Crète et Peloponèse.

C'est une forme retrograde du Sultanieh.

Il est plus hatif de celui-ci de 4-6 jours. Les grappes simples cylindroconiques suffisamment lâches sont grandes de 20-28 c. m. de longueur sur 12-17 de largeur. Les grains plus gros que ceux du Sultanieh de forme elliptique. Epiderme diaphane couleur jaune d'or très mince et résistant. Chair croquante, parfumée moins douce que celle du Sultanieh.

Les raisins coupés se conservent bien pendant plusieurs jours, grâce à la résistance de l'épiderme et la fermeté de la chair, et peuvent supporter des longs transports.

Par suite de ces avantages ce cepage est indiqué à propager pour la production de raisins de table d'exportation.

ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ.—Τὰ παράσιτα τῆς ἐλονοσίας τῶν πτηνῶν καὶ ἡ συχνότης αὐτῶν εἰς πτηνὰ τῆς βορείας Ἑλλάδος*, ὑπὸ Ἀντ. Μ. Παπαδάκη. Ἀνεκοινώθη ὑπὸ τοῦ κ. Σπ. Δοντᾶ.

Γνωστὸν τυγχάνει, ὅτι τὰ ὑπὸ τοῦ Danilewsky τὸ πρῶτον (1880) περιγραφέντα παράσιτα εἰς τὸ αἷμα τῶν πτηνῶν, τὰ ὅποια συστηματικώτερον εἶτα καθωρίσθησαν διὰ τῶν ἐργασιῶν τῶν Grassi καὶ Feletti¹, παρασιτολογικῶς κατατάσσ-

* A. PAPADAKIS.—Avian Malaria Parasites and their incidence in Greek birds.

¹ Ἡ παρούσα ἐργασία ἐγένετο εἰς τὸ ἐν Καβάλλῃ ἐργαστήριον τῆς Rockefeller Foundation. Διευθυντῆς Μ. C. Balfour.